

**1-TOM, 11-SON
SURXONDARYO VILOYATI AHOLISI ORASIDA YANGI PAYDO
BO'LGAN O'SMALAR KO'RSATKICHI**

J.J.Jalilov

Toshkent Tibbiyot Akademiyasi Termiz filiali assistenti

S.S. Suvonqulov., F.M. Xolmahmadov., Sh.A. Otaqulov., T.I. Norqobilov

Toshkent Tibbiyot Akademiyasi Termiz filiali talabalar

Bugungi kunda Yer yuzida yashovchi insonlar orasida so'ngi 10 yil ichida ba'zi kasalliklarning ko'rsatkichi pasayib borayotgani bilan bir qatorda ayrim noinfektion kasalliklarning ko'rsatkichi sezilarli darajada o'sib borayotganligi hechkimga sir emas. Masalan, onkologiyaga oid o'smalar 2020-2023 yillar orasida sezilarli darajada o'sdi. Xususan, Respublikamizda aholi orasida yangi paydo bo'lgan o'smalar bilan kasallanish ko'rsatkichi kun sayin ortib borayotganligiga o'rganilayotgan tadqiqotimiz bunga yaqqol misoldir.

Surxondaryo viloyati aholisi orasida yangi paydo bo'lgan o'smalar 2023-yil 1-aprel holatiga ko'ra 0,4% ni tashkil qilib, ayollar orasida bu kasallik keng tarqalgan.

Viloyat aholisi orasida yangi paydo bo'lgan o'smalar 18-29 yoshdagilar orasida 2,6% ni, 65 yosh va undan oshganlarda 5,2% ni, ayollarning 59% zi bu turdagи kasallik bilan kasallanganliklari aniqlandi.

Yangi paydo bo'lgan o'smalar umumiy ro'yxatga olingan bemorlarning 92,7% zini qishloq aholisi tashkil qilib, ularning 58,1% zi ayollardir.

Yangi paydo bo'lgan o'smalar birinchi marta tashxis qo'yilganlar, ya'ni avval bu kasallik bilan og'rimagan, tekshiruv yoki ko'rik natijasida aniqlanganlar 3,2% ni tashkil qildi. Shundan, 1% ni 18-29 yoshdagilar, 2,2% ni 65 yosh va undan yuqori yoshdagilar tashkil qilgan bo'lsa, ayollar 11,3% ekanligi aniqlandi.

Surxondaryo viloyati qishloq aholisining 18,3% da yangi paydo bo'lgan o'smalar aniqlangan bo'lib, 7,9% ayollar bu turdagи kasallikga chalingan.

1-TOM, 11-SON

Xulosa qilib aytganda, yangi paydo bo‘lgan o‘smalar Surxondaryo viloyati aholisi orasida ayollarda uchrash ko‘rsatkichi shahar ayollariga nisbatan qishloqlarda yashovchi ayollar orasida ko‘p uchrashi qayt etildi. Bu kasallik bilan viloyat aholisi orasida yosh bo‘yicha tahlil qilinganda 18-29 yoshlilar va 65 va undan yuqori yoshdagি ayollar ko‘p kasallanishlari aniqlandi.

Yangi paydo bo‘lgan o‘smalar shahar va qishloq aholisi orasida kamaytirish maqsadida profilaktik chora tadbirlar ishlab chiqib, aholi orasida keng qamrovli tushuntirish ishlari olib borilsa kasallanish ko‘rsatkichi bir muncha kamaygan bo‘ldi.

Adabiyotlar ro‘yxati

1. Viloyat statistika qo‘mitasining 2020-2023yil 1-iyul ma’lumotlari.
2. Jalilov J.J. Ibragimov A.U. Aholisi salomatligiga Tojikiston alyuminiy zavodi zaharli gazlarining ta’siri (Surxondaryo viloyatining shimoliy tumanlari misolida) // Toshkent tibbiyat akademiyasi axborotnomasi. Toshkent-2021 yil. 32-35 b.

